

Euroopan unionin oikeus ja Suomen kansallinen lainsäädäntö: maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa täytäntöön pannut EU-säädökset

Nelli Nyberg

14.5.2018

Johdon assistenttityö
ja kielet

Tekijä Nelli Nyberg	
Koulutusohjelma Johdon assistenttityö ja kielet	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Euroopan unionin oikeus ja Suomen kansallinen lainsäädäntö: maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa täytäntöön pannut EU-säädökset	Sivu- ja liitesivumäärä 16+2
<p>Tein toiminnallisen, produktiivisen opinnäytetyön toimeksiantona Suomen ympäristöministeriölle. Valmistelin ympäristöministeriön käyttöön kaksi taulukkoa, joissa erittelen, mitkä EU-säädökset on pantu täytäntöön maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksessa. Maankäyttö- ja rakennuslaki tulee kokemaan seuraavien vuosien aikana suuren kokonaisuudistuksen. Valmistamani taulukko on tarkoitettu työkaluksi ministeriön virkamiehille lain uudistustyöhön.</p> <p>Kun Euroopan unioni antaa uuden säädöksen, se voi velvoittaa jäsenvaltioita muuttamaan omaa lainsäädäntöään sen mukaiseksi. Usein täytäntöönpano tapahtuu antamalla kansallinen säädös, josta vastuussa on asianomainen ministeriö. Kun EU-säädös on pantu täytäntöön, tulee siitä ilmoittaa Euroopan komissioon. Tässä käytetään apuvälineenä niin kutsuttua vastaavuustaulukkoa. Vastaavuustaulukosta käy ilmi, minkä kansallisen säädöksen missäkin lainkohdassa EU:n antama säädös näkyy.</p> <p>Kokosin MRL:ssa ja MRA:ssa täytäntöön pannut EU-säädökset käymällä läpi niiden muutos-säädösluettelot. Sain säädösnumeroiden perusteella yhteyshenkilöltäni ympäristöministeriöstä tarvitsemani aineiston, eli EU-säädösten ja Suomen kansallisen lainsäädännön väliset vastaavuustaulukot. Aineistoni ei ollut kaiken kattava, sillä kaikkia täytäntöön pantuja EU-säädöksiä ei löytynyt muutossäädösluetteloista.</p> <p>Keräsin ympäristöministeriöstä saamistani taulukoista kaikki vastaavuudet MRL:n ja MRA:n kanssa yhteen taulukkaan. Lopullinen produkti muodostui, kun tein tästä taulukosta käänteisen version, josta voi etsiä vastaavuuksia MRL:n tai MRA:n lainkohtien perusteella.</p> <p>Raporttini teoriaosuudessa käyn läpi Suomen lainsäädäntöön ja lainvalmisteluun liittyviä käsitteitä ja prosesseja sekä esittelen Euroopan unionin toimielimet ja lainsäädäntöinstrumentit. Kuvaan myös EU-lainsäädännön täytäntöönpanoprosessia Suomessa.</p>	
Asiasanat juridiikka, Euroopan unionin oikeus, maankäyttö- ja rakennuslaki, säädösvalmistelu	

Käytetyt lyhenteet

MRA Maankäyttö- ja rakennusasetus 895/1999

MRL Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Toimeksianto	1
1.2	Ympäristöministeriö	2
2	Suomen lainsäädäntö.....	3
3	Lainvalmistelu Suomessa.....	4
4	Maankäyttö- ja rakennuslaki.....	5
4.1	Maankäyttö- rakennusasetus	6
4.2	Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus	6
5	Euroopan unioni.....	6
5.1	Toimielimet	6
5.2	Lainsäädäntöinstrumentit	9
6	EU-lainsäädännön täytäntöönpano Suomessa.....	10
6.1	Ilmoitusvelvoitteet	10
6.2	Täytäntöönpanon laiminlyönti.....	11
7	Produktin laatiminen.....	11
8	Produktin arviointi.....	12
9	Itsearviointi.....	13
	Lähteet	14
	Liitteet.....	17
	Liite 1. Maankäyttö- ja rakennuslaissa täytäntöön pannut EU-säädökset	17
	Liite 2. Maankäyttö- ja rakennusasetuksessa täytäntöön pannut EU-säädökset.....	22

1 Johdanto

1.1 Toimeksianto

Tein opinnäytetyönä ympäristöministeriölle produktityyppisen toimeksiannon. Toimeksiannon tuloksena tehdyt kaksi taulukkoa tukevat ministeriön virkamiehiä maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa EU-säädösten mukaisesti. Toiseen taulukkoon olen koonnut kaikki ne Euroopan unionin säädökset, jotka on pantu täytäntöön maankäyttö- ja rakennuslaissa 132/1999 (MRL) ja toiseen ne EU-säädökset, jotka on pantu täytäntöön maankäyttö- ja rakennusasetuksessa 895/1999 (MRA). Sekä MRL:iin että MRA:een on sisällytetty useita EU-säädöksiä. MRL tulee myös lähivuosina kokemaan suuren kokonaisuudistuksen. Pääasiassa taulukko tulee toimimaan työkaluna tämän uudistuksen toteuttamisessa. Opinnäytetyöni tavoitteena on koota ympäristöministeriön käyttöön selkeä taulukko, josta löytää helposti tarvitsemansa tiedon EU-säädösten ja Suomen kansallisen lainsäädännön vastaavuuksista.

Tein opintoihini kuuluvan työharjoittelun ympäristöministeriössä syksyllä 2017. Ryhdyin jo varhaisessa vaiheessa tiedustelemaan ministeriöstä mahdollista toimeksiantoa opinnäytetyölleni. Lähetin ympäristöministeriössä säädösvalmistelutyötä tekeville juristeille ja säädösvalmisteluavustajille yhteisen sähköpostiviestin, jossa kerroin kiinnostusalueistani ja siitä, että etsin toimeksiantoa opinnäytetyölleni. Lainsäädäntöneuvos Jaana Junnila lähesytti minua ja kertoi ideastaan, joka liittyi Euroopan unionin juridiikkaan ja EU-säädösten kansallisessa täytäntöönpanossa käytettäviin vastaavuustaulukoihin.

Kun EU-säädös pannaan täytäntöön Suomen kansallisessa lainsäädännössä, tulee siitä ilmoittaa Euroopan komissiolle. Tässä prosessissa käytetään apuna vastaavuustaulukkoa. Taulukossa vasemmassa sarakkeessa luetellaan ne artikkelit, jotka ovat vaatineet täytäntöönpanoa kansallisessa lainsäädännössä. Taulukon oikeassa sarakkeessa on ilmoitettu, minkä kansallisen säädöksen mikäkin lainkohta vastaa täytäntöön pantua EU-säädöksen artiklaa.

Vastaavuustaulukoiden tekemiseen ei ole mitään virallista pohjaa tai ohjetta. Niille ei ole myöskään ympäristöministeriön tietojärjestelmissä sellaista sijoituspaikkaa, josta ne olisivat helposti kaikkien saatavilla. Junnilan mielestä lainsäädäntöä uudistettaessa olisi hyödyllistä, että kansallisissa säädöksissä täytäntöön pannut EU-säädökset olisivat helposti löydettävissä. Kun juristi kirjoittaa lakia uudelleen, voisi hän tarkistaa taulukosta, mitkä artikkelit mihinkin lainkohtaan tulee sisällyttää. Näin välttyttäisiin virheiltiltä ja mahdollisilta rikkomusmenettelyiltä.

Ideoimme niin sanotun käänteisen vastaavuustaulukon, jonka vasemmassa sarakkeessa luetellaan kansallisen säädöksen ne lainkohdat, joissa on pantu täytäntöön jokin EU-säädös. Nämä EU-säädökset lueteltaisiin taulukon oikeassa sarakkeessa artikloittain. Päädyimme rajaamaan opinnäytetyöni toimeksiannon niin, että tekisin tällaisen käänteisen vastaavuustaulukon maankäyttö- ja rakennuslaista sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksesta.

1.2 Ympäristöministeriö

Toimeksiantajani on Suomen ympäristöministeriö. Ympäristöministeriö on osa Suomen valtioneuvostoa ja vastaa yhdyskuntia, rakennettua ympäristöä, asumista, luonnon monimuotoisuutta ja luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä ympäristönsuojelua koskevien asioiden valmistelusta (Ympäristöministeriö 2015).

Ympäristöministeriötä johtaa asunto-, energia- ja ympäristöministeri. Ylimpänä virkamiehenä toimii kansliapäällikkö. (Ympäristöministeriö 2013a) Ministeriössä työskentelee noin 250 henkilöä monipuolisissa tehtävissä, joista yleisimpiä ovat säädösvalmistelun, ympäristö- ja asuntopolitiikan sekä hallinnon tehtävät (Ympäristöministeriö 2013b).

Taulukko 1. Ympäristöministeriön organisaatiokaavio (Ympäristöministeriö 2013a)

Ympäristöministeriön perustamista ehdotettiin vuoden 1982 syyskuussa Kalevi Sorsan III hallituksen eduskunnalle antamassa hallituksen esityksessä. Ympäristöministeriö aloitti toimintansa eduskunnan päätöksellä vuonna 1983. Ensimmäisenä ympäristöministerinä aloitti Matti Ahde. Ympäristöministeriön ensimmäisiä saavutuksia olivat muun muassa päätös lyijyn ja bentseenin enimmäispitoisuudesta bensiinissä sekä eräiden kasvien, harvinaisten eläinten, matelijoiden, sammakkoeläinten ja lintulajien rauhoittaminen asetuksella. (Ympäristöministeriö 2003.)

Suomen ympäristökeskus ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus kuuluvat ympäristöministeriön hallinnonalaan. Ministeriö myös ohjaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia ja aluehallintovirastoja omalla toimialallaan sekä ohjaa ja rahoittaa Metsähallituksen luontopalveluita. (Ympäristöministeriö 2015.)

2 Suomen lainsäädäntö

Suomen lainsäädännön muodostavat säädökset, eli esimerkiksi lait, asetukset, viranomaisten määräykset sekä Ahvenanmaan maakuntalait. Säädos on tekstikokonaisuus, joka sisältää oikeusohjeen. Lait ja muut tärkeimmät säädökset julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. (Eduskunta.)

Lailta tarkoitetaan eduskunnan hyväksymää säädöstä. Suomen lainsäädäntöön kuuluu perustuslaki sekä niin sanotut tavalliset lait. Perustuslaki on Suomen lainsäädännön perusta. Se tuli voimaan 1. maaliskuuta 2000, pohjanaan neljä vanhaa, itsenäisyyden alkuvuosina säädettyä perustuslakia. Perustuslaissa säädetään muun muassa julkisen vallan käytön periaatteista sekä valtion järjestysmuodosta. (Oikeusministeriö A.)

Asetus on lakia alemman tasoinen säädös. Asetuksen voi antaa tasavallan presidentti, valtioneuvosto tai jokin ministeriö. Asetuksen antamisen tulee aina perustua lainsäädännölliseen valtuutukseen. (Tieteen kansallinen termipankki 2015.) Asetus usein täsmentää ja tarkentaa olemassa olevaa lakia, esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslaki sekä sitä tarkentava maankäyttö- ja rakennusasetus. Ministeriöt ja viranomaiset julkaisevat asetuksiaan ja määräyksiään omissa määräys- ja ohjekokoelmissaan.

Ahvenanmaalla on oma lainsäädäntöelimensä, Ahvenanmaan maakuntapäivät. Se koostuu 30 jäsenestä, jotka valitaan joka neljäs vuosi. Maakuntapäivillä on budjettivalta sekä oikeus antaa lainsäädäntöä sisäisistä asioista, kuten terveyden- ja sairaanhoidosta sekä ympäristöasioista. Maakuntapäivien lainsäädäntövallan ulkopuolelle jäävissä asioissa sovelletaan Suomen lakia. (Ulkoministeriö 2017.)

Säädöshierarkia

Säädöshierarkia tarkoittaa säädösten välistä suhdetta. Alemman tasoisen säädös ei saa olla ristiriidassa ylemmän tasoisen säädöksen kanssa. Suomessa perustuslaki on hierarkiassa ylimpänä, jonka jälkeen tulevat tavalliset lait, tasavallan presidentin ja valtioneuvoston antamat asetukset, ministeriöiden antamat asetukset ja muut alemman tason säädökset. (Eduskunta.)

Euroopan unionin antamat säädökset ovat tärkeässä asemassa Suomen lainsäädännössä. Kansalliset säädökset eivät saa olla ristiriidassa täytäntöönpanoa vaativien EU-säädösten kanssa. (Eduskunta.)

3 Lainvalmistelu Suomessa

Lainvalmisteluprosessi alkaa aloitteesta. Se voi olla esimerkiksi hallitusohjelman kirjaus, kansalaisaloite tai kansallista täytäntöönpanoa edellyttävä EU-säädös. Esivalmisteluvaiheessa kerätään tietoa aloitteesta ja sen sisältämistä tavoitteista ja ongelmista, sekä suunnitellaan mahdollista lainvalmisteluhanketta. Esivalmisteluvaihe päättyy joko lainvalmistelun käynnistämiseen tai siitä luopumiseen. (Oikeusministeriö B.)

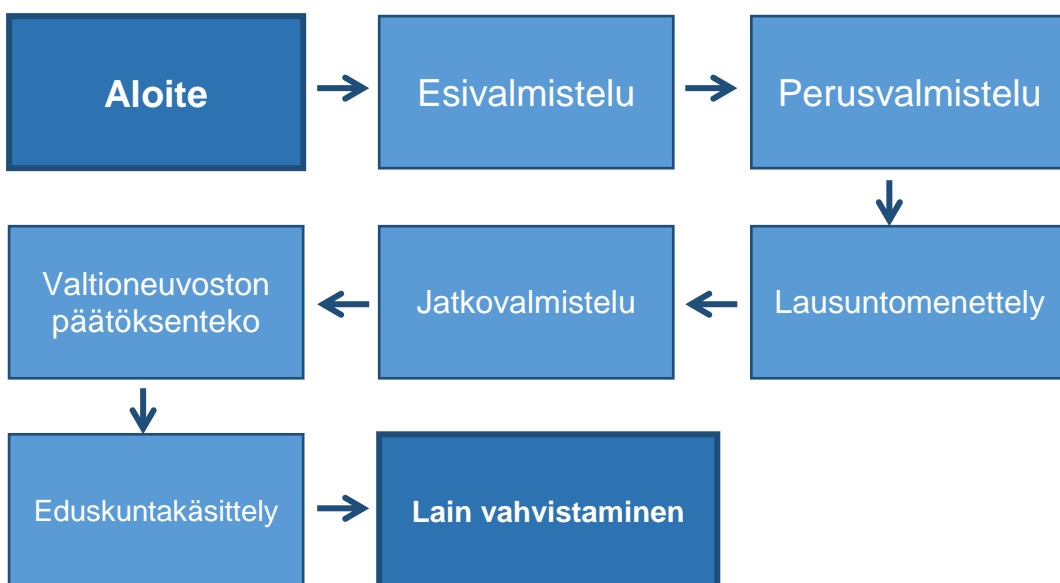
Jos lainvalmisteluhanke päätetään käynnistää, alkaa sen perusvalmistelu. Perusvalmistelu tehdään joko asianmukaisessa ministeriössä virkatyönä, tai sitten erillinen valmistelu tekee sen toimeksiantona. Perusvalmisteluvaiheessa tehdään laajaa selvitystyötä valmisteltavasta asiasta sekä kirjoitetaan lakiteksti ja sen perustelut hallituksen esityksen luonnokseen. (Oikeusministeriö B.)

Tämän jälkeen valmisteltava asia laitetaan lausuntokierrokselle. Lausuntopyyntö lähetetään keskeisille sidosryhmille sekä julkaistaan, jotta kuka tahansa voi antaa lausuntonsa. Lausuntokierroksen jälkeen lausunnoissa saatu palaute käydään läpi ja hallituksen esityksen luonnokseen tehdään tarvittavat muutokset. Sitten ministeriön virkamies esittelee asian valtioneuvoston yleisistunnossa. Yleisistunto päättää, viedäänkö asia eduskuntaan. (Oikeusministeriö B.)

Eduskuntaan viedyn lakiesityksen käsittely aloitetaan valiokuntaesittelyillä. Sitten esittelijä valmistelijatiimeineen laatii valiokunnalle vastineen, jonka jälkeen valiokunta valmistelee lakitekstin muutosehdotuksen ja niiden perustelut. Lopuksi eduskunta päättää lakiesityksen hyväksymisestä. Päätös tehdään yksinkertaisella enemmistöllä: se kanta, joka saa yli puolet annetuista äänistä, voittaa. (Oikeusministeriö B.)

Prosessi päättyy siihen, kun tasavallan presidentti vahvistaa eduskunnan hyväksymän lain ja se julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Laki tulee voimaan laissa mainittuna päivänä tai myöhemmin säädetyn asetuksen mukaisena päivänä. (Oikeusministeriö B.)

Taulukko 3. Lainvalmisteluprosessi Suomessa

(Oikeusministeriö B.)

4 Maankäyttö- ja rakennuslaki

Maankäyttö- ja rakennuslaki on Suomessa 1. tammikuuta 2000 voimaan astunut alueiden käyttöä ja suunnittelua sekä rakentamista ja rakennusten käyttöä ohjaava erityislaki. MRL korvasi vuoden 1958 rakennuslain (Hyötyläinen 2015, 625). MRL:n ensimmäisessä pykälässä lain tavoitteeksi nimetään alueiden käytön ja rakentamisen järjestäminen niin, että ne luovat edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistävät ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä kehityksestä. Lailla halutaan myös turvata kansalaisten mahdollisuus osallistua asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen.

4.1 Maankäyttö- rakennusasetus

Maankäyttö- ja rakennusasetus on ympäristöministeriön antama MRL:a täydentävä asetus. Se tuli voimaan 1. tammikuuta 2000. MRA:ssa säädetään muun muassa kaavoituksesta, ranta-alueita koskevista erityissäännöksistä, kaduista, puistoista ja muista yleisistä alueista sekä rakennuksen suunnittelusta ja rakentamisesta.

4.2 Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus

MRL:iin on tehty sen voimassaoloaikana lukuisia muutoksia. Lain 200 pykälästä muutettuja, lisättyjä tai kumottuja pykäläitä on noin kaksi kolmasosaa. Ympäristöministeriössä on valmisteltu erilaisten hankkeiden, selvitysten ja seminaarien avulla tietopohjaa MRL:n kokonaisuudistusta varten. (Ympäristöministeriö 2017.)

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen kertoi ympäristöministeriön tiedotteessa 7. helmikuuta 2018 käynnistävänsä MRL:n kokonaisuudistuksen parlamentaarisen valmistelun. Ministeri tulee kutsumaan työryhmän koolle ohjaamaan uudistuksen edistymistä. Uudistuksen odotetaan valmistuvan vaalikauden 2019-2022 puoliväliin mennessä. (Ympäristöministeriö 2018.)

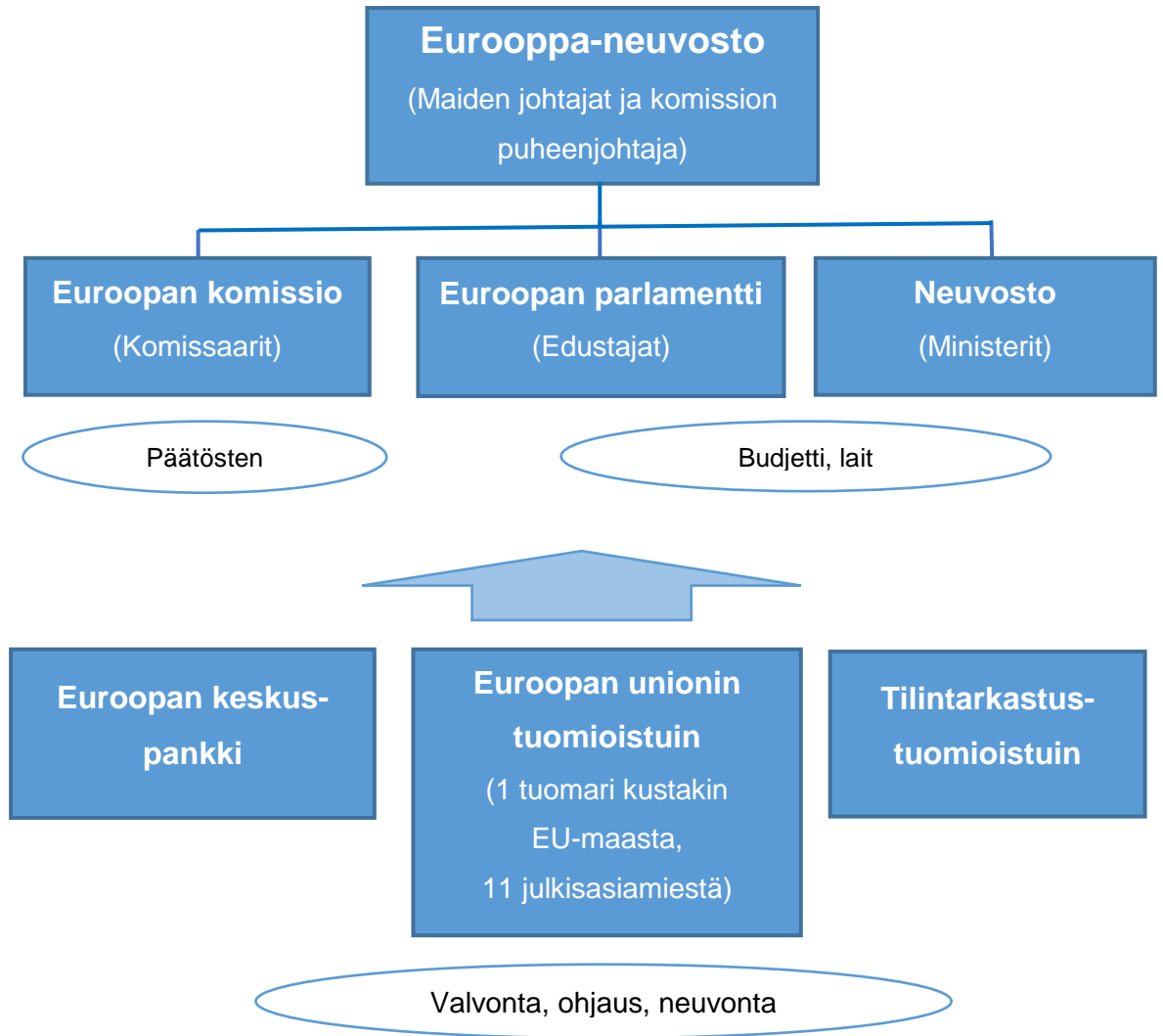
5 Euroopan unioni

5.1 Toimielimet

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13. artiklan mukaan Euroopan unionin toimielimiä ovat:

- Euroopan parlamentti
- Eurooppa-neuvosto
- neuvosto
- Euroopan komissio
- Euroopan unionin tuomioistuin
- Euroopan keskuspankki
- tilintarkastustuomioistuin

Taulukko 2. Euroopan unioni

(Mosaiikki ry.)

Seuraavissa kappaleissa keskitytään Euroopan komissioon, Euroopan parlamenttiin sekä neuvostoon, sillä ne ovat lainsäädäntöasioissa merkittävimpiä toimielimiä.

Euroopan komissio

Euroopan komissio on poliittisesti riippumaton toimielin, jolla on yksinoikeus esittää unionin lainsäätämisenjärjestyksen mukaan hyväksyttävää lainsäädäntöä. Komission tehtäviin kuuluu myös valvoa yhteistyössä EU:n tuomioistuimen kanssa, että jäsenvaltion soveltavat lainsäädäntöä asianmukaisesti. Muita tehtäviä ovat EU:n varainkäytön hallinnointi sekä EU:n edustaminen kansainvälisissä yhteyksissä. (Euroopan Unioni 2018a.)

Komission poliittinen johto koostuu 28 komissaarista, yksi kustakin jäsenvaltiosta. Yksi komissaareista toimii puheenjohtajana. Tällä hetkellä komission puheenjohtaja on Jean-Claude Juncker. Suomea komissiossa edustaa komissaari Jyrki Katainen. (Euroopan komissio A.) Komission päivittäisestä työstä vastaavat erilaiset osastot ja virastot ja niissä työskentelevät virkamiehet (Euroopan komissio B).

Komissio valmistelee lakialoitteitaan kuulemalla erilaisia sidosryhmiä, kuten etu- ja kansalaisjärjestöjä, jäsenvaltioiden viranomaisia sekä asiantuntijatyöryhmiä. Komissio laatii myös vaikutustenarviointeja, joilla tarkastellaan säädösten mahdollisia taloudellisia, sosiaalisia ja ekologisia vaikutuksia. (Euroopan unioni 2018b.)

Euroopan parlamentti

Euroopan parlamentti on yksi EU:n lainsäädäntöelimistä. Sen kolme päätehtävää ovat lainsäädäntö, valvonta ja talousarvio. Parlamentti muun muassa yhdessä neuvoston kanssa hyväksyy Euroopan komission tekemiä lakiesityksiä, käsittelee kansalaisten vetoomukset ja tarvittaessa aloittaa tutkinnan sekä päättää EU:n talousarviosta yhdessä neuvoston kanssa. (Euroopan unioni 2018c.)

Parlamentti koostuu 751 jäsenestä, eli mepistä. Yksi heistä toimii parlamentin puhemiehenä. Jokaisesta maasta valittujen jäsenten määrä on suhteutettu maan väkilukuun. Parlamentin jäsenet valitaan viiden vuoden välein järjestettävällä vaalilla. (Euroopan unioni 2018c.) Parlamentin jäsenet tulee valita suhteellista vaalitapaa noudattaen. Tämän lisäksi vaalijärjestelyihin voidaan soveltaa kansallisia säännöksiä. Jokainen jäsenvaltion kansalainen saa äänestää ja asettua ehdolle vaalissa. Äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden ikärajat vaihtelevat hieman maittain, mutta suurimmassa osassa jäsenvaltioita molempien ikärajojen on 18 vuotta. (Euroopan parlamentti.)

Neuvosto

Euroopan unionin neuvosto on toimielin, joka edustaa jäsenmaiden hallituksia. Sen jäseniä ovat jäsenmaiden ministerit tai valtiosihteerit. Neuvostolla on kymmenen eri kokoonpanoa, käsiteltävästä aiheesta riippuen. Esimerkiksi ympäristöneuvosto vastaa EU:n ympäristöpolitiikasta ja kilpailukykyneuvosto pyrkii parantamaan kilpailukykyä EU:ssa. Neuvoston tehtäviin kuuluu esimerkiksi EU:n lainsäädännön hyväksyminen yhdessä parlamentin kanssa sekä EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittäminen. (Euroopan unionin neuvosto 2017.)

5.2 Lainsäädäntöinstrumentit

Euroopan unionin oikeus jaetaan primääri- ja sekundäärioikeuteen. Primäärioikeus käsittää jäsenmaiden väliset sopimukset, joihin kuuluvat alkuperäiset perustamissopimukset, niitä muuttavat tai täydentävät sopimukset sekä liittymissopimukset. (Erkkilä & Tiilikainen 2012, 44.)

Sekundäärioikeuteen kuuluvat kaikki säädökset, jotka johdetaan EU:n perussopimusten periaatteista ja tavoitteista. EU-säädökset koostuvat yleensä johdanto-osasta, jossa esitellään muun muassa säädöksen tavoitteet ja oikeusperusta, sekä varsinaisesta säädösosasta artikloineen (Oikeusministeriö 2013a). Erilaiset säädöstyypit on esitelty alla.

Asetus

Asetus sitoo sellaisenaan ja tulee samanaikaisesti voimaan kaikissa jäsenmaissa. Asetus ei edellytä erillisiä toimenpiteitä tullakseen kansallisesti voimaan. (Erkkilä & Tiilikainen 2012, 41.) Se voi kuitenkin sisältää toimenpidevelvoitteita, joilla taataan sen tehokas sovellettavuus (Oikeusministeriö 2013a).

Direktiivi

Direktiivi velvoittaa jäsenvaltioita muuttamaan omaa lainsäädäntöään sen sisällön mukaiseksi. Jäsenvaltio voi itse valita täytäntöönpanon tavan, mutta sen tulee tapahtua määräaikaan mennessä. (Ruonala & Pietilä 2014, 63.) Usein täytäntöönpano tapahtuu antamalla kansallinen säädös (Oikeusministeriö 2013a).

Päätös

Päätös velvoittaa niitä, joille se on osoitettu. Se voidaan osoittaa yksityiselle taholle, kuten yritykselle tai jäsenvaltiolle. Päätös voidaan antaa myös yleisesti velvoittavana säädöksenä. Yleensä päätöksiä käytetään yksittäistapauksissa täydentämään lainsäädäntöä (Erkkilä & Tiilikainen 2012, 44).

Ohjeluonteiset instrumentit

Ohjeluontoisia instrumentteja ovat esimerkiksi erilaiset suositukset, lausunnot ja julistukset. Ne eivät ole sitovia eivätkä ne sisällä oikeudellisia velvoitteita. (EU 2018d.) Ne voivat kuitenkin saada oikeudellista merkitystä esimerkiksi tulkittaessa EU:n perussopimuksen tai EU-säädöksen tiettyä artiklaa (Oikeusministeriö 2013a).

Kansainväliset sopimukset

EU tekee kansainvälisiä sopimuksia unionin ulkopuolisten maiden ja kansainvälisten järjestöjen, kuten Yhdistyneiden kansakuntien ja Maailman kauppajärjestön kanssa. Jos sovittava asia kuuluu täysin EU:n toimivaltaan, voi unioni tehdä sopimuksen yksin. Silloin se sitoo sellaisenaan kaikkia jäsenvaltioita ja toimielimiä. On olemassa myös niin sanottuja sekasopimuksia, joissa myös jäsenvaltiot ovat sopimuksen osapuolia. Tällöin sopimus tulee erikseen saattaa kansallisesti voimaan. (Oikeusministeriö 2013b.)

6 EU-lainsäädännön täytäntöönpano Suomessa

EU-säädös voi velvoittaa täytäntöönpanoa jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä. Tämä velvoite koskee pääasiassa direktiivejä, mutta myös asetus ja päätös voivat edellyttää täytäntöönpanotoimia. Täytäntöönpanon tulee toteutua annetussa määräajassa ja se tulee tehdä täsmällisesti ja selkeästi. Mahdolliset ristiriidat kansallisen ja unionin asettaman lainsäädännön välillä tulee selvittää. Täytäntöönpanosta on vastuussa se ministeriö, jonka toimialaan asia kuuluu. Yhteistyö ministeriöiden välillä on myös mahdollista. Ministeriöt noudattavat EU-säädösten täytäntöönpanossa tavallista kansallista lainsäädäntöprosessia. (Oikeusministeriö 2013c.)

6.1 Ilmoitusveloitteet

Jäsenvaltion tulee ilmoittaa, eli notifioida, direktiivin täytäntöönpanosta Euroopan komissiolle direktiivissä säädettyyn määräaikaan mennessä. Notifiointista vastaa asianomainen ministeriö. Ministeriössä tehdään täytäntöönpanoilmoitus EUTORI-järjestelmään, josta järjestelmän pääkäyttäjä tallentaa ilmoituksen tiedot sekä kaikki täytäntöönpanoon liittyvät asiakirjat, kuten vastaavuustaulukon, komission notifiointiohjelmaan. (Oikeusministeriö 2013d.)

Asetukset eivät yleensä edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä. Jos asetus kuitenkin sisältää toimenpiteitä edellyttävän säännöksen ja ilmoitusveloitteen, toimittaa ministeriö ilmoituksen suoraan Suomen pysyvään edustustoon Brysselissä. (Oikeusministeriö 2013d.)

6.2 Täytäntöönpanon laiminlyönti

Jos jäsenvaltio laiminlyö EU-oikeuden velvollisuuksiaan, aloittaa komissio asian selvittelyn epävirallisella selvityspyynnöllä. Ulkoasiainministeriön oikeuspalvelun EU-tuomioistuinasioden yksikkö toimii yhteyspisteenä komission ja asianomaisen ministeriön välillä.

Jos komissio ei ole tyytyväinen jäsenvaltion vastaukseen, voi se aloittaa virallisen rikkomusmenettelyn. Komissio antaa asiasta lausunnon perusteluineen ja jos valtio ei noudata lausuntoa määräajassa, voi komissio viedä asian EU:n tuomioistuimeen.

Viimeisin Suomea vastaan aloitettu rikkomusmenettely koskee direktiiviä 2009/147/EY, eli niin sanottua lintudirektiiviä, ja Ahvenanmaalla harjoitettavaa uroshaahkojen kevätmetsästystä. Direktiivi kieltää muuttolintujen metsästyksen pesimis- ja lisääntymisaikana. Tästä säännöstä voidaan tietysti perusteiden poiketa. Suomi ei EU:n komission mukaan täytä näitä perusteita, mutta sallii silti haahkojen metsästyksen. (Euroopan komissio 2018.)

Euroopan unionin tuomioistuin päätti jo joulukuussa 2005, että Suomi ei noudattanut lintudirektiivin mukaisia velvoitteita. Haahkojen kevätmetsästys kiellettiin nopeasti tuomion jälkeen, mutta sallittiin Ahvenanmaalla uudestaan vuonna 2011. Komissio aloitti rikkomusmenettelyn uudestaan vuonna 2012. (Euroopan komissio 2018.)

7 Produktin laatiminen

Aloitin produktin työstämisen keräämällä tarvitsemäni aineiston. Kokosin MRL:ssa ja MRA:ssa täytäntöön pannut EU-säädökset käymällä läpi niiden muutossäädösluettelot. Käytin tässä apunani Finlex-palvelua. Luettelo löytyi molempien säädösten lopusta otsikolla ”Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen”.

Koottuani listan EU-säädöksistä, lähetin sen ympäristöministeriöön lainsäädäntöneuvos Eero Tuoviselle. Tuovisen työtehtäviin kuuluvat muun muassa EU:n oikeudelliset asiat sekä tuomioistuin- ja valvonta-asiat. Hän toimii myös Euroopan komission notifiointiohjelman pääkäyttäjänä ympäristöministeriössä. Tuovinen lähetti minulle listaamiini EU-säädöksiin liittyvät vastaavuustaulukot.

Toisena työvaiheena oli vastaavuustaulukoiden haravointi. Työtä hankaloitti se, että jokainen taulukko oli hieman erilainen. Osassa taulukoista kansalliset säädökset oli ilmoitettu

säädösnumeroittain, osassa taas säädösten nimillä. Osassa oli eritelty myös muutossäädökset omilla säädösnumeroillaan. Etsin taulukoista vastaavuudet MRL:iin, MRA:een sekä molempien muutossäädöksiin. Tein jokaisesta EU-säädöksestä Microsoft Word -ohjelmalla taulukon, josta voi EU-säädösnumeron perusteella etsiä vastaavuuksia Suomen kansallisen lainsäädännön kanssa. Vasemmassa sarakkeessa olivat siis ne artikkelit, jotka oli pantu täytäntöön MRL:ssa tai MRA:ssa. Oikeassa sarakkeessa oli EU-säädöksen artiklaa vastaava MRL:n tai MRA:n pykälä.

Seuraavaksi tein toisen taulukon, jossa tiedot olivat toisin päin, eli kansallinen lainsäädäntö vasemmassa ja EU:n antama lainsäädäntö oikeassa sarakkeessa. Tällöin taulukosta voi etsiä vastaavuuksia kansallisen lainsäädännön perusteella. Aloitin MRL:n taulukosta. Ryhdyin etsimään, mitkä MRL:n kohdat, pykälät ja momentit löytyvät aiemmin kokoamastani taulukosta. Käytin tässä apunani Microsoft Word -ohjelman Search-toimintoa. Etenin numerojärjestyksessä ja jaottelin lain kohdat vasempaan sarakkeeseen luvuittain. Tarkistin Finlex-palvelusta, mitkä lainkohdat kuuluvat mihinkin lukuun. Oikeaan sarakkeeseen merkitsin MRL:n kohtaa vastaavan EU-säädöksen artikkelin sekä mahdollisen kohdan ja alakohdan. MRA:n taulukon kohdalla käytin samaa prosessia.

8 Produktin arviointi

Olin todella tyytyväinen saamaani toimeksiantoon. Halusin tehdä produktityyppisen opinäytetyön, sillä toiveenani oli, että opinäytetyöstäni olisi oikeasti hyötyä jollekin. Aihe oli mielenkiintoinen ja sopi sisällöltään erinomaisesti juridiikan erikoistumisopinointihini.

Valmistamaani taulukkoa tarkastellessa tulee ottaa huomioon, ettei se ole täydellinen. Kaikki täytäntöön pannut säädökset eivät löytyneet MRL:n ja MRA:n muutossäädösluette-loista. Sain lainsäädäntöneuvos Eero Tuoviselta muutaman tällaisen asetuksen vastaa-vuustaulukon. Nämä olivat sellaisia, jotka Tuovinen muisti ulkoa, mutta taulukoita saattaa olla enemmänkin. En osaa sanoa syytä sille, mikseivät kaikki säädökset löydy muutos-säädösluettelosta.

Produktin laatiminen oli minulle mieluisin vaihe koko opinäytetyöprosessissa. Pidin pik-kutarkasta työskentelystä taulukoiden ja säädösnumeroiden kanssa. Sain taulukot koottua odotettua nopeammin ja työskentelyni oli todella tehokasta. Mielestäni lopputulos vastaa työlle asetettuja tavoitteita erinomaisesti ja olen tyytyväinen aikaansaannokseeni.

9 Itsearviointi

Opinnäyteprosessin saaminen käyntiin vei minulta hieman odotettua enemmän aikaa. Aiheen saatua pohdin pitkään sen lopullista rajausta sekä sitä, mikä olisi oleellista sisällyttää opinnäytetyöni teoriaosuuteen. Kun pääsin alkuun, prosessi alkoi sujua ja eteni joutuisasti.

Raporttia kootessa minulle mieluisin ja vaivattomin osuus oli teorian kokoaminen. Aiheeseen liittyvää teoriaa oli suhteellisen helppo löytää ja koota. Löysin vaivattomasti monia lähteitä ja sain paljon hyödyllisiä vinkkejä sekä ympäristöministeriöstä että Haaga-Heliasta opinnäytetyöohjaajaltani. Käytin työssäni hyödyksi monia verkkolähteitä, kuten oikeusministeriön laatimia oppaita Finlex-palvelussa. Käytössäni oli myös muutama Euroopan unioniin keskittyvä kirjallisuus. Raportin kirjoittamisessa minulle tuotti hankaluuksia valmiin tuotoksen sekä oman työskentelyn arviointi. Se vei minulta selvästi odotettua enemmän aikaa.

Opinnäytetyöprosessin aikana olen oppinut paljon sekä Euroopan unionin oikeudesta että Suomen kansallisesta lainsäädännöstä ja lainvalmisteluprosessista. Olen oppinut myös poimimaan lainsäädännöstä olennaiset asiat nopeammin ja käyttämään sitä tehokkaammin lähteenä.

Opin myös projektinhallintaan liittyviä asioita. Aikataulun laatiminen osoittautui erittäin tärkeäksi osaksi koko opinnäytetyöprosessia. Ilman sitä prosessi olisi luultavasti venynyt. Koen myös tehneeni oikean ratkaisun siinä, etten suunnitellut raporttia liikaa etukäteen. Ennen kuin aloitin kirjoittamisen, maalasin lavean kokonaiskuvan siitä, mitä haluan raporttiin sisällyttää. Kirjoitusprosessin aikana esiin nousi paljon uusia asioita ja osa etukäteen suunnitellusta sisällöstä jäi pois.

Lähteet

Eduskunta. Lainsäädäntö. Luettavissa:

https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/kotimaiset-oikeuslahteet/Sivut/Lainsaadanto.aspx. Luettu: 11.5.2018.

Erkkilä, T. & Tiilikainen, T. 2012. Avain EU-käsitteisiin. Ulkoasiainministeriön Eurooppatiedotus. Helsinki.

Euroopan komissio A. Komissaarit. Luettavissa:

https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2014-2019_fi. Luettu: 21.2.2018.

Euroopan komissio B. Komission organisaatio. Luettavissa:

https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/organisational-structure/how-commission-organised_fi#komission-osastot-ja-virastot. Luettu: 21.2.2018.

Euroopan komissio 2018. Lehdistötiedote: Komissio vie Suomen oikeuteen luonnonvaraisten lintujen kevätmetsästyksen vuoksi. Luettavissa: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-1446_fi.htm. Luettu: 11.5.2018.

Euroopan parlamentti. Parlamentin jäsenet. Luettavissa:

<http://www.europarl.europa.eu/meps/fi/map.html>. Luettu 27.2.2018.

Euroopan unioni 2018a. Euroopan komissio. Luettavissa: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_fi. Luettu: 21.2.2018.

Euroopan unioni 2018b. Päätöksenteon eteneminen EU:ssa. Luettavissa:

https://europa.eu/european-union/eu-law/decision-making/procedures_fi. Luettu: 21.2.2018.

Euroopan unioni 2018c. Euroopan parlamentti. Luettavissa: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_fi. Luettu: 27.2.2018.

Euroopan unioni 2018d. Asetukset, direktiivit ja muut säädökset Luettavissa:

https://europa.eu/european-union/eu-law/legal-acts_fi. Luettu: 1.3.2018.

Euroopan unionin neuvosto 2017. Neuvoston kokoonpanot. Luettavissa:

<http://www.consilium.europa.eu/fi/council-eu/configurations/>. Luettu 27.2.2018.

Hyötyläinen, M. 2015. Uusliberaali kaupunkipolitiikka ja kuntien maankäyttö. Yhteiskuntapolitiikka 80, 6, s. 625.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999

Mosaiikki ry. Euroopan unionin organisaatio. Luettavissa: <http://europarlamentti.info/fi/Euroopan-unioni/organisaatio/>. Luettu: 5.5.2018.

Oikeusministeriö A. Perustuslaki. Luettavissa: <http://oikeusministerio.fi/perustuslaki>. Luettu: 11.5.2018.

Oikeusministeriö B. Lainvalmistelun prosessiopas. Luettavissa: <http://lainvalmistelu.finlex.fi/>. Luettu: 5.5.2018.

Oikeusministeriö 2013a. Lainlaatijan EU-opas. 1.3 EU-säädökset. Luettavissa: <http://eu-opas.finlex.fi/1-eu-oikeus-osana-suomen-oikeusjarjestysta/1-3>. Luettu 1.3.2018.

Oikeusministeriö 2013b. Lainlaatijan EU-opas. 1.4 Kansainväliset sopimukset. Luettavissa: <http://eu-opas.finlex.fi/1-eu-oikeus-osana-suomen-oikeusjarjestysta/1-4>. Luettu: 27.3.2018.

Oikeusministeriö 2013c. Lainlaatijan EU-opas. 2.1 Tavoitteena EU-oikeuden tehokas toteutuminen jäsenvaltiossa. Luettavissa: <http://eu-opas.finlex.fi/2-eu-oikeuden-taytantonpano/2-1/>. Luettu: 27.2.2018.

Oikeusministeriö 2013d. Lainlaatijan EU-opas. 4.1 EU-lainsäädännön täytäntöönpanoon liittyvät ilmoitusveloitteet. Luettavissa: <http://eu-opas.finlex.fi/4-lainvalmisteluun-liittyvat-ilmoitusveloitteet/4-1/>. Luettu: 27.2.2018.

Ruonala, M. & Pietilä, H. 2014. EU-Perusteos. Ulkoasiainministeriön Eurooppatiedotus. Helsinki.

Sopimus Euroopan unionista (Konsolidoitu toisinto) EYVL C 202, 07.06.2016.

Tieteen termipankki 2015. Asetus (lainvalmistelu). Luettavissa: [http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:asetus_\(lainva2015lmistelu\)](http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:asetus_(lainva2015lmistelu)). Luettu: 11.5.2018.

Ulkoministeriö 2017. Ahvenanmaan erityisasema. Luettavissa:
http://formin.finland.fi/Public/default.aspx?nodeid=49889&contentlan=1&culture=fi-FI#Ahvenanmaan_maakuntap_iv_t. Luettu: 11.5.2018.

Ympäristöministeriö 2003. Ympäristöministeriön historiikki. Luettavissa:
<http://www.ym.fi/download/noname/%7BD452065E-34A4-49DB-A7F4-51A56C4DC07B%7D/37642>. Luettu: 11.4.2018.

Ympäristöministeriö 2013a. Organisaatio. Luettavissa: <http://www.ym.fi/fi-FI/Ministerio/Organisaatio>. Luettu: 11.4.2018.

Ympäristöministeriö 2013b. Ympäristöministeriö työpaikkana. Luettavissa:
http://www.ym.fi/fi-FI/Ministerio/Ymparistoministerio_tyopaikkana. Luettu: 11.4.2018.

Ympäristöministeriö 2015. Ministeriö. Luettavissa: <http://www.ym.fi/fi-FI/Ministerio>. Luettu: 4.4.2018.

Ympäristöministeriö 2017. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus. Luettavissa:
<http://www.ym.fi/mrluudistus>. Luettu: 27.3.2018.

Ympäristöministeriö 2018. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus parlamentaari-
seen valmisteluun. Luettavissa: [http://www.ym.fi/fi-FI/Maankaytto_ja_rakentaminen/Maankaytto_ja_rakennuslain_kokonaisuudis\(45969\)](http://www.ym.fi/fi-FI/Maankaytto_ja_rakentaminen/Maankaytto_ja_rakennuslain_kokonaisuudis(45969)).
Luettu: 27.3.2018.

Liitteet

Liite 1. Maankäyttö- ja rakennuslaissa täytäntöön pannut EU-säädökset

Käytetyt lyhenteet

2001/42/EY	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista
2009/28/EY	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta
2010/31/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi rakennusten energiatehokkuudesta
2011/92/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista
2012/18/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta
2012/27/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta
2014/52/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin 2011/92/EU muuttamisesta
2014/89/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi merten aluesuunnittelun puitteista

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999 muutoksineen	Direktiivi
Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999	2012/27/EU 2 art 31 kohta, 2 art 32 kohta, 2 art 35 kohta, 14 art 2 kohta, 15 art 5 kohta, 15 art 6 kohdan 1 alakohta
<u>1 luku</u> 1 § 2 § 4 § 8 § 9 § 9 § 3 mom 9 § 4 mom 13 §	<u>2009/28/EY 13 art</u> 2001/42/EY 1 art 2010/31/EU 4 art 2001/42/EY 2 art a alakohta, 3 art 3 kohta, 3 art 4 kohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan c alakohta 2001/42/EY 3 art 2 kohdan a alakohta, 3 art 4 kohta, 3 art 5 kohta, 4 art 1 kohta, 4 art 2 kohta 2012/18/EU 13 art 3 kohta 2011/92/EU 1 art 2 kohdan f alakohta 2014/52/EU 9 a art 2010/31/EU 4 art
<u>2 luku</u> 17 § 17 § 1 mom 17 § 2 mom 17 § 3 mom 18 § 18 § 2 mom 19 § 20 § 21 §	2012/18/EU 6 art 2001/42/EY 12 artikla 2 kohta 2014/89/EU 6 art 2 kohdan f-g alakohta, 11 art, 12 art, 13 art 2001/42/EY 12 artikla 2 kohta 2012/18/EU 6 art 2001/42/EY 12 artikla 2 kohta 2014/89/EU 13 art 2012/18/EU 6 art 2012/18/EU 6 art 2014/52/EU 8 a art
<u>3 luku</u> 22 § 1 mom 24 §	<u>2009/28/EY 13 art</u> 2001/42/EY 2 art a alakohta 2012/18/EU 13 art 1 kohta, 13 art 2 kohta
<u>4 luku</u> 25 § 27 § 28 § 29 § 29 § 2 mom 31 §	<u>2009/28/EY 13 art</u> 2001/42/EY 3 art 3 kohta, 3 art 4 kohta 2011/92/EU Liite II kohta 10 alakohdat a, b ja e, Liite II kohta 12 alakohdat c ja d 2012/18/EU 13 art 1 kohta, 13 art 2 kohta 2001/42/EY 2 art c alakohta 2001/42/EY 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta 2001/42/EY 2 art a alakohta

<u>5 luku</u> 35 § 36 § 37 § 39 § 40 § 40 § 2 mom 42 §	<u>2009/28/EY 13 art</u> 2001/42/EY 3 art 3 kohta, 3 art 4 kohta 2011/92/EU Liite II kohta 10 alakohdat a, b ja e, Liite II kohta 12 alakohdat c ja d 2001/42/EY 2 art a alakohta 2012/18/EU 13 art 1 kohta, 13 art 2 kohta 2001/42/EY 2 art c alakohta 2001/42/EY 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta, 2001/42/EY 3 art 3 kohta, 3 art 4 kohta
<u>6 luku</u> 47 § 1 mom 49 §	<u>2009/28/EY 13 art</u> 2001/42/EY 2 art a alakohta 2001/42/EY 2 art b alakohta
<u>7 luku</u> 50 § 51 § 53 § 54 § 55 § 2 mom 55 § 3 mom	<u>2009/28/EY 13 art</u> 2001/42/EY 3 art 3 kohta, 3 art 4 kohta 2011/92/EU Liite II kohta 10 alakohdat a, b ja e, Liite II kohta 12 alakohdat c ja d 2001/42/EY 2 art a alakohta 2012/18/EU 13 art 1 kohta, 13 art 2 kohta 2001/42/EY 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta 2001/42/EY 2 art c alakohta
<u>Luku 8</u> 62 § 62 a § 63 § 65 § 65 § 1 mom 65 § 2 mom 65 § 3 mom 65 § 4 mom 67 §	<u>2009/28/EY 13 art</u> 2001/42/EY 2 art d alakohta, 5 art 4 kohta, 6 art 4 kohta 2011/92/EU 1 art 2 kohdan e alakohta 2012/18/EU 15 art 1 kohta, 15 art 2 kohta, 15 art 3 kohta, 15 art 4 kohta, 15 art 6 kohta 2001/42/EY 5 art 4 kohta 2001/42/EY 4 art, 5 art 4 kohta 2012/18/EU 15 art 2 kohta, 15 art 3 kohta, 15 art 6 kohta 2001/42/EY 5 art 4 kohta 2012/18/EU 15 art 2 kohta, 15 art 3 kohta, 15 art 4 kohta, 15 art 5 kohta, 15 art 6 kohta, 15 art 7 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 4 kohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan b alakohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 4 kohta 2001/42/EY 6 art 4 kohta 2001/42/EY 9 art 2 kohta

<u>8 a luku</u> 67 a § 67 a § 2 mom 67 b § 1 mom 67 c § 67 d §	2014/89/EU 4 art 3-6 kohdat, art 5, 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohdan a-c alakohdat 2014/89/EU 4 art 2 kohta, 7 art, 8 art 2014/89/EU 2 art, 4 art 3-6 kohdat 2014/89/EU 4 art 3-6 kohdat, 6 art 2 kohdan d alakohta, 9 art 1 kohta 2014/89/EU 6 art 2 kohdan d alakohta, 9 at 1 kohta, 9 art 2 kohta
<u>10 a luku</u>	<u>2009/28/EY 3 art, 13 art</u>
<u>Luku 12</u> 83 §	2011/92/EU Liite II kohta 10 alakohta e, Liite II kohta 12 alakohdat c ja d
<u>16 luku</u> 113 § 115 a §	2010/31/EU 2 art 1 alakohta 2010/31/EU 2 art 2 alakohta, 9 art
<u>17 luku</u> 117 § 117 § 2 mom 117 g § 117 g § 1 mom 117 g § 2 mom 117 g § 3 mom 117 g § 4 mom 117 h §	2010/31/EU 4 art 2010/31/EU 6 art, 7 art, 8 art 2010/31/EU 2 art 1 alakohta, 4 art, 6 art, 8 art, 9 art, Liite I 2010/31/EU 2 art 5 alakohta 2010/31/EU 4 art 2 alakohta 2010/31/EU 2 art 5 alakohta 2010/31/EU 3 art, 7 art 2010/31/EU 6 art
<u>18 luku</u> 125 § 125 § 2 mom 126 § 126 a § 128 §	2011/92/EU Liite II kohta 3 alakohta i, Liite II kohta 10 alakohdat a, b, c, d, k ja m, Liite II kohta 12 alakohdat c, d ja e 2014/52/EU 2 art 1 kohta 2011/92/EU Liite II kohta 13 2011/92/EU Liite II kohta 3 alakohta i, Liite II kohta 10 alakohdat c, f, g, h, j, k ja m, Liite II kohta 12 alakohdat a, b, c ja e 2011/92/EU Liite II kohta 10 alakohta c, Liite II kohta 12 alakohdat a, b, c ja e 2011/92/EU Liite II kohta 1 alakohdat b ja d, Liite II kohta 10 alakohta h, Liite II kohta 12 alakohta a
<u>19 luku</u> 131 § 1 mom 132 § 141 §	2011/92/EU 1 art 2 kohdan f alakohta 2014/52/EU 6 art 1 kohta, 6 art 5 kohta 2014/52/EU 8 a art

<u>20 luku</u> 150 a § 150 b § 150 c § 150 d §	2014/52/EU 8 a art 4 kohta 2014/52/EU 8 a art 4 kohta 2014/52/EU 8 a art 4 kohta 2014/52/EU 8 a art 4 kohta
<u>24 luku</u> 180 § 181 § 182 § 183 § 184 § 185 § 186 §	2010/31/EU 27 art 2014/52/EU 10 a art 2010/31/EU 27 art 2010/31/EU 27 art 2014/52/EU 10 a art 2010/31/EU 27 art 2014/52/EU 10 a art 2010/31/EU 27 art 2014/52/EU 10 a art 2010/31/EU 27 art 2014/52/EU 10 a art 2010/31/EU 27 art 2014/52/EU 10 a art
<u>25 luku</u> 187 § 188 § 190 § 191 § 192 §	2011/92/EU 11 art 1 kohta, 11 art 4 kohta 2011/92/EU 11 art 1 kohta, 11 art 3 kohta 2011/92/EU 11 art 1 kohta, 11 art 3 kohta 2011/92/EU 11 art 3 kohta 2011/92/EU 11 art 1 kohta, 11 art 3 kohta
<u>26 luku</u> 199 § 199 § 2 mom 199 § 3 mom 200 §	2001/42/EY 7 art 1 kohta, 2001/42/EY 7 art 2 kohdan 1 ja 2 alakohta 2001/42/EY 7 art 2 kohdan 2 alakohta 2012/18/EU 15 art 5 kohta
<u>26 a luku</u> 206 a § 206 b § 206 c §	2001/42/EY 7 art 2001/42/EY 7 art 2001/42/EY 9 art

Liite 2. Maankäyttö- ja rakennusasetuksessa täytäntöön pannut EU-säädökset

Käytetyt lyhenteet

2001/42/EY	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista
2003/35/EY	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yleisön osallistumisesta tiettyjen ympäristöä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien laatimiseen sekä neuvoston direktiivien 85/337/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta yleisön osallistumisen sekä muutoksenha- ja vireillepano-oikeuden osalta
2009/28/EY	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta
2011/92/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista
2012/18/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta
2014/52/EU	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin 2011/92/EU muuttamisesta

Maankäyttö- ja rakennusasetus 895/1999 muutoksineen	Direktiivi
Maankäyttö- ja rakennusasetus 895/1999	2009/28/EY 13 art
<u>1 luku</u> 1 § 2 § 7 § 7 § 2 mom 7 § 3 mom	2001/42/EY 4 art 2 kohta, 4 art 3 kohta, 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta, 5 art 3 kohta, 11 art 2 kohta 2012/18/EU 13 art 3 kohta, 13 art 4 kohta 2001/42/EY 10 art 2 kohta 2001/42/EY 5 art 4 kohta, 6 art 1 kohta, 6 art 3 kohta, 6 art 5 kohta 2001/42/EY 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta, 5 art 4 kohta, 6 art 5 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 3 kohta
<u>2 luku</u> 8 § 10 § 10 § 1 mom 7 kohta 10 § 1 mom 8 kohta 10 § 3 mom 11 § 11 § 1 mom 12 § 12 § 1 mom 13 §	2001/42/EY 5 art 4 kohta 2001/42/EY 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan b alakohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan c alakohta, 10 art 1 kohta 2001/42/EY 5 art, liite I 2012/18/EU 13 art 3 kohta 2001/42/EY 5 art 4 kohta 2012/18/EU 15 art 1 kohta, 15 art 2 kohta, 15 art 3 kohta, 15 art 4 kohta, 15 art 6 kohta, 15 art 7 kohta 2014/52/EU 6 art 6 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 4 kohta, 6 art 5 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 3 kohta, 6 art 5 kohta 2012/18/EU 13 art 3 kohta
<u>3 luku</u> 17 § 17 § 1 mom 7 kohta 17 § 1 mom 8 kohta 17 § 3 mom 18 § 1 mom 19 § 19 § 1 mom	2001/42/EY 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta 2012/18/EU 15 art 4 kohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan b alakohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan c alakohta, 10 art 1 kohta 2001/42/EY 5 art, liite I 2001/42/EY 5 art 4 kohta 2012/18/EU 15 art 1 kohta, 15 art 2 kohta, 15 art 3 kohta, 15 art 4 kohta, 15 art 6 kohta, 15 art 7 koht 2014/52/EU 6 art 6 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 4 kohta, 6 art 5 kohta

19 § 2 mom 19 § 3 mom 20 §	2001/42/EY 6 art 5 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 5 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 3 kohta 2012/18/EU 6 art 3 kohta
<u>5 luku</u> 25 § 25 § 1 mom 7 kohta 25 § 1 mom 8 kohta 25 § 4 mom 26 § 1 mom 27 § 27 § 1 mom 27 § 2 mom 28 §	2001/42/EY 5 art 1 kohta, 5 art 2 kohta 2012/18/EU 15 art 4 kohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan b alakohta 2001/42/EY 9 art 1 kohdan c alakohta, 10 art 1 kohta 2001/42/EY 5 art, liite I 2001/42/EY 5 art 4 kohta 2001/42/EY 6 art 5 kohta 2012/18/EU 15 art 1 kohta, 15 art 2 kohta, 15 art 3 kohta, 15 art 4 kohta, 15 art 6 kohta, 15 art 7 koht 2014/52/EU 6 art 6 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 4 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 3 kohta 2012/18/EU 13 art 3 kohta
<u>6 luku</u> 30 § 30 a § 30 b § 32 § 32 a §	2011/92/EU 6 art 3 kohta 2003/35/EY 3 art 4 kohta 2011/92/EU 6 art 3 kohta 2014/52/EU 5 art 2 kohta, 6 art 1 kohta, 6 art 5 kohta, 6 art 6 kohta, 9 art 1 kohta 2003/35/EY 3 art 4 kohta 2011/92/EU 6 art 3 kohta 2014/52/EU 5 art 1 kohta, 5 art 3 kohta, 6 art 1 kohta, 6 art 6 kohta, 6 art 7 kohta, 9 art 1 kohta 2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta 2003/35/EY 3 art 4 kohta 2011/92/EU 6 art 2 kohta 2014/52/EU 6 art 2 kohta, 6 art 5 kohta

<u>7 luku</u> 33 § 35 §	2001/42/EY 6 art 1 kohta, 6 art 2 kohta, 6 art 3 kohta, 6 art 5 kohta 2001/42/EY 5 art 4 kohta
<u>11 luku</u> 60 § 65 § 66 §	2011/92/EU 6 art 2 kohta 2003/35/EY 3 art 4 kohta 2003/35/EY 3 art 4 kohta
<u>15 luku</u> 93 § 94 § 95 § 99 § 1 mom 99 § 2 mom 99 § 3 mom	2012/18/EU 15 art 5 kohta 2012/18/EU 15 art 5 kohta 2012/18/EU 15 art 5 kohta 2001/42/EY 7 art 1 kohta 2001/42/EY 7 art 1 kohta 2001/42/EY 7 art 2 kohdan 2 alakohta